

Rotterdam, 08 februari 2005 V.V.: 30 maart 2005

Onderwerp: samenspel verenigde vergadering en dijkgraaf en hoogheemraden Agendapuntnr: 6

1. Inleiding

Het college wil uw verenigde vergadering in staat stellen uw (beleidsbepalende) taak optimaal uit te voeren. Een (goed) samenspel tussen college en verenigde vergadering is naar ons oordeel daarvoor essentieel. In deze notitie wordt geschetst op welke wijze het college vorm en inhoud wil geven aan het samenspel tussen verenigde vergadering en het college van dijkgraaf en hoogheemraden. Beschreven wordt de wijze waarop het college de verenigde vergadering wil betrekken in (de voorbereiding van) de beleidsbepaling en bij de taakuitvoering van het hoogheemraadschap.

2. Bevoegdheidsverdeling

Voordat wij ingaan op het bovenstaande lijkt het ons juist om ter informatie eerst kort uiteen te zetten hoe de bevoegdheidsverdeling tussen algemeen bestuur en dagelijks bestuur formeel ligt. De Waterschapswet (artikel 77) legt het primaat bij het algemeen bestuur. Dit betekent dat het algemeen bestuur met alle bestuurlijk gezag is bekleed, voorzover geen bevoegdheden aan andere bestuursorganen zijn toegekend. Het dagelijks bestuur is belast met de dagelijkse aangelegenheden van het waterschap, met de voorbereiding van al wat aan het algemeen bestuur ter overweging en beslissing moet worden gebracht, en met de uitvoering van besluiten van het algemeen bestuur. Het algemeen bestuur kan zijn bevoegdheden overdragen aan het dagelijks bestuur. Sommige bevoegdheden, als het vaststellen van begroting, jaarrekening, belastingverordeningen en peilbesluiten, kunnen op grond van de Waterschapswet niet worden overgedragen.

Ondanks deze bepalingen is een scherpe scheiding tussen bevoegdheden van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur niet altijd te trekken. Om twijfel over bevoegdheden uit te sluiten is voor Schieland en de Krimpenerwaard een Algemeen delegatiebesluit opgesteld, dat door de verenigde vergadering op 3 januari jl. is vastgesteld.

3. Instrumenten

Een (goed) samenspel tussen college en verenigde vergadering is naar het oordeel van het college van groot belang voor een goede taakvervulling van de verenigde vergadering. Hieronder benoemen wij de instrumenten die naar ons idee het samenspel tussen algemeen en dagelijks bestuur kunnen bevorderen.

a. Vaste adviescommissies

Schieland, de Krimpenerwaard en ZHEW werkten al lange tijd met vaste adviescommissies ter voorbereiding van besluiten van de verenigde vergadering. Deze praktijk wordt in het nieuwe hoogheemraadschap voortgezet. De adviezen van de commissies worden besproken in de eerstvolgende vergadering van het college dat daar – indien nodig of gewenst – op reageert in

de vorm van 'beschouwingen' die circa een week voor de vergadering aan de leden van de vergadering wordt toegezonden. De commissievergaderingen zijn bij uitstek geschikt om voorstellen uitgebreid te bespreken. De conceptverslagen worden ter kennis gebracht van de verenigde vergadering, zodat alle leden kennis kunnen nemen van de opvattingen van de commissies. In een commissie bestaat, voorzover dat op het terrein van de commissie ligt, ook ruimte om onderwerpen en ontwikkelingen aan de orde te stellen die nog niet in de besluitvormingsfase zijn. Voor zover leden vragen of onderwerpen aan de orde willen stellen die niet geagendeerd zijn, wordt om redenen van doelmatigheid aanbevolen dit vooraf aan de secretaris kenbaar te maken.

b. Territoriale commissies

De territoriale commissies hebben tot taak het college te adviseren over de operationele aspecten van de waterstaatszorg in het desbetreffende district. In het op 8 februari jl. door het college vastgestelde Reglement territoriale commissies Schieland en de Krimpenerwaard 2005 staat dat de commissies desgevraagd of op eigen initiatief dijkgraaf en hoogheemraden van advies dienen over:

- de operationele aspecten van de waterstaatszorg
- voorgenomen peilbesluiten
- voorgenomen wijziging van leggers
- plannen betreffende de regionale ruimtelijke ontwikkeling en gebiedsgerichte projecten voorover deze effecten hebben op de operationele waterstaatkundige verzorging van het gebied
- aangelegenheden het wegenbeheer betreffende (district Krimpenerwaard)

Ook bepaalt dit reglement dat de commissies uit minimaal zes en maximaal tien leden van de VV bestaan (bij voorkeur) uit het gebied, eventueel aangevuld met externe adviseurs uit het gebied

Zoals u bekend is, heeft het college drie districtscommissies ingesteld: de districten Rotte, Ringvaart en Krimpenerwaard. In de verenigde vergadering van 3 januari werd de suggestie gedaan om over te gaan tot de instelling van een stadsdistrict. Het college heeft zich hierover beraden. Het college onderkent het, in de loop der jaren duidelijk toegenomen, en nog steeds toenemende, stedelijk belang. Het college heeft zich vervolgens de vraag gesteld of dit toegenomen belang zou moeten uitmonden in een apart stadsdistrict en, zo ja, op welke stad of steden die commissie zich dan zou moeten richten. Geconstateerd werd dat als een aparte commissie stadsdistrict zou worden ingesteld, de daarvoor geagendeerde onderwerpen betrekking zouden moeten hebben op het totale stedelijk belang in het gebied, dus voor alle steden. Een dergelijke commissie kent dan geen territoriaal karakter meer en mist daarmee de voor de commissies tot op heden kenmerkende oog- en oorfunctie. Het college vindt het echter van nog groter belang dat in een territoriale commissie een integrale afweging kan plaatsvinden van stedelijke en andere belangen. Om die reden geeft het college er de voorkeur aan om geen aparte commissie stadsdistrict in te stellen, maar bij de agendering van de territoriale commissies nadrukkelijk rekening te houden met de stedelijke problematiek.

Om de adviesrol van de commissies te versterken, heeft het college besloten om ook onderwerpen die nog in voorbereiding zijn in de organisatie zoals peilbesluiten, uitvoeringsprogramma's en meer omvangrijke vergunningen te agenderen voor de districtcommissies. Voor de goede orde zij opgemerkt dat het hier gaat om onderwerpen die in een (begin van een) voorbereidend stadium zijn; als deze onderwerpen besluitvorming in de verenigde vergadering behoeven en in het besluitvormende stadium zijn gekomen, dan behoren deze vanzelfsprekend op de agenda van de vaste commissies te staan. Voor niet geagendeerde onderwerpen geldt het zelfde als bij de vaste adviescommissies is opgemerkt. Het college is verder van plan om het functioneren en de samenstelling van de territoriale commissies in beginsel jaarlijks te evalueren. Bij die evaluatie komen de hierboven besproken aspecten aan de orde.

c. De vergaderingen van het algemeen bestuur

Voorop staat dat elk lid van de verenigde vergadering alle ruimte heeft om zijn of haar opvattingen in twee termijnen kenbaar te maken. Het college hecht eraan dat in beginsel in tweede termijn geen onderwerpen worden aangesneden, die niet al in de eerste termijn aan de orde kwamen. De begrotingsbehandeling (in beginsel in november van elk jaar) leent zich het best voor het beschouwen van algemene aard. Het college stelt daartoe jaarlijks een beknopte aanbiedingsnotitie bij de begroting/meerjarenbegroting op. Voor niet geagende onderwerpen, die tijdens de rondvraag kunnen worden gesteld, geldt hetzelfde als bij de commissies is opgemerkt. Daarbij wordt aangetekend dat vragen van meer gedetailleerde of operationele aard bij voorkeur in de vaste of territoriale commissies worden gesteld.

d. Themabijeenkomsten

Het college vindt het waardevol om minimaal twee maal per jaar informele themabijeenkomsten te houden en gebiedsexcursies, zo mogelijk gecombineerd. Gedacht wordt in eerste instantie aan onderwerpen als NBW, landinrichting Krimpenerwaard en Kaderrichtlijn Water. Omdat in een themabijeenkomst geen formele standpunten kunnen worden bepaald, zullen voorzover daartoe aanleiding bestaat, de uit themabijeenkomsten voortvloeiende conclusies en/of aanbevelingen in een volgende reguliere vergadering ter vaststelling worden aangeboden. Op 16 maart aanstaande zal, in de middag, een eerste excursie worden gehouden voor de leden van de verenigde vergadering door het gebied van de Krimpenerwaard.

e. Startnotities

Bij de daarvoor in aanmerking komende onderwerpen zullen wij uw vergadering vroegtijdig bij de beleidsontwikkeling betrekken door het voorleggen van een startnotitie, eventueel gevolgd door (bouwstenen)notities.

f. Opleiding

Indien daaraan behoefte bestaat zijn wij graag bereid om bijeenkomsten te beleggen om bepaalde onderwerpen nader uit te diepen. Verder zullen wij u op de hoogte brengen van de door de Unie van Waterschappen georganiseerde studiebijeenkomsten voor waterschapsbestuurders.

g. Informatievoorziening

Informatievoorziening is van essentiële betekenis voor de betrokkenheid van de verenigde vergadering. Algemeen waterschappelijke informatie ontvangt u via een abonnement op het tijdschrift 'Het Waterschap' en het Uniebulletin, dat bij de ingekomen stukken van de verenigde vergadering wordt gevoegd. De meer op het hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard betrekking hebbende informatie wordt u aangereikt via de schriftelijke mededelingen en de knipselkrant.

h. Beoordeling bestuursorganen

Het college stelt voor, in beginsel, jaarlijks het functioneren van de bestuursorganen (verenigde vergadering, college van dijkgraaf en hoogheemraden en de dijkgraaf) te evalueren in de commissie Algemene Zaken en Middelen, in een besloten vergadering. Ook het samenspel tussen verenigde vergadering en college kan daarbij aan de orde komen. Het college stelt voor deze evaluatie voor de eerste maal te agenderen voor de vergadering van september 2005. Dit laat uiteraard onverlet de mogelijkheid dat een lid van de verenigde vergadering op elk gewenst moment de dijkgraaf of een hoogheemraad persoonlijk kan benaderen en omgekeerd.

i. Relatie leden verenigde vergadering (hoofdingelanden) en ambtelijke organisatie
Naast hun besturende taak in verenigde vergadering en commissies kunnen hoofdingelanden ook een oog- en oorfunctie vervullen of behoefte hebben aan nadere informatie. In die gevallen kan behoefte bestaan aan contacten met de ambtelijke organisatie. Dergelijke contacten acht het college vanzelfsprekend niet bezwaarlijk. Het college hanteert echter om redenen van doelmatigheid de richtlijn dat deze contacten via de verantwoordelijke sectordirecteur, de directeur of de secretaris gaan. Een organogram gaat hierbij. Voor vragen van meer bestuurlijke aard, zijn vanzelfsprekend de portefeuillehouders het aanspreekpunt.

j. Overleg per categorie

In onze brief van 18 januari jl. gaven wij al aan categorie-overleggen en overleggen van andere groepen, als de Groenen, op verzoek te faciliteren. Ook schreven wij dat de collegeleden aanspreekbaar zijn voor deze groepen. Wij hechten eraan hier op te merken dat een hoogheemraad als lid van een collegiaal bestuur zijn of haar eigenstandige en onafhankelijke positie moet bewaren ten opzichte van zijn of haar categorie. Bij collegiaal bestuur is het bereiken van consensus uitgangspunt. Ook als een lid van het college tegen een voorstel heeft gestemd, zal hij of zij in de verenigde vergadering het besluit (mede) verdedigen, tenzij het desbetreffende collegelid expliciet een voorbehoud heeft gemaakt. Dit mag naar het oordeel van het college alleen voorkomen bij punten die zwaarwegend en/of principieel zijn en waarbij na zeer ampele beraadslaging geen consensus meer lijkt te kunnen worden bereikt. In dit geval zal hiervan in het voorstel aan de verenigde vergadering melding worden gemaakt.

Publicatie bestuursbesluiten

Tenslotte merken wij op dat wij (voor publicatie geschikte) besluiten van het college op onze website (www.hhsk.nl) gaan plaatsen evenals voorstellen, notulen en besluiten van de verenigde vergadering.

Voorstel

Wij stellen u voor in de lijn van het vorenstaande het onderlinge verband tussen uw vergadering en het college te bevorderen.

Dijkgraaf en hoogheemraden van Schieland en de Krimpenerwaard,

secretaris,

waarnemend dijkgraaf,

mr. I.C.M. Baltus

drs. J.H.M. Kienhuis